

Ernst Jünger

O bogatom i plodnom životu i djelu Ernsta Jüngera (koje je Julien Gracq nazvao »uzornim djelom našega vremena«) prilično je teško napisati kratku bilješku, no pokušat ćemo izdvojiti ono najbitnije.

Rođen je 29. ožujka 1895. u Heidelbergu, zarana otkriva strast za čitanjem i pustolovinom, te s nepunih osamnaest godina bježi u Legiju stranaca. Otac ga vraća kući, Jünger u kratkom roku polaže maturu i odmah se, u kolovozu 1914, prijavljuje u vojsku kao dobrovoljac. Rat provodi na zapadnoj fronti, u Francuskoj, i za iskazano junaštvo dobiva najveći njemački orden »Za zasluge«. Nakon poraza Njemačke ostaje u vojsci, a 1920. objavljuje svoje prvo književno djelo *Čelične oluje*, za koje će André Gide reći da je »najljepše i najčasnije djelo o ratu«. Godine 1923. Jünger napušta vojsku i započinje studij zoologije i taj će interes za biljni i životinjski svijet, uz njegovu strast prema putovanjima, obilježiti i Jüngerovo književno djelo. Polovicom dvadesetih godina 20. stoljeća objavljuje brojne političke pamflete u časopisima, pokušavajući ujediniti sve nacionalističke pokrete. Čak je Hitleru poslao primjerke svojih ratnih knjiga s posvetom, ali je 1927. odbio ponudu da bude nacionalsocijalistički poslanik u parlamentu. Taj podatak, neke knjige koje je objavio (prije svega kontroverzno djelo *Radnik*, objavljeno 1932), te činjenica da je u Drugome svjetskom ratu služio u nacističkoj vojsci (najveći dio rata proveo je u glavnom štabu u Parizu, o čemu piše u *Pariškom dnevniku*), trajno će ga

u lijevo orijentiranim krugovima obilježiti kao pristalicu nacizma. Pri tome će mnogi zaboraviti da je 1933. odbio ulazak u Akademiju umjetnosti u kojoj su većinu činili nacisti, da se povukao iz javnog života i da je potkraj ljeta 1939, neposredno pred početak rata, objavio jednu od svojih najboljih knjiga, simboličnu pripovijetku *Na mramornim liticama*, u kojoj su svi prepoznali kritiku nacizma. Kažu da ga je od progona spasio sâm Hitler, koji je navodno rekao: »Ne dirajte Jüngera!«, što će, gotovo istim riječima, ponoviti Bertolt Brecht, braneci ga od napada s lijevice.

Poslije rata, često prešućivan i osporavan u Njemačkoj, ali preveden na gotovo sve svjetske jezike, Jünger će se posvetiti književnom radu, sve više učvršćujući svoju poziciju »anarha«, čovjeka koji je stekao unutrašnju nezavisnost, koji se nije odvojio od svijeta, ali se ne pokorava »duhu vremena«, za razliku od svojih suvremenika koji, kako kaže na jednom mjestu, »vjeruju onome što piše u novinama, a ne onome što piše u zvijezdama«.

Jünger kao da više vjeruje zvijezdama, ali ga to ne sprečava da se u svojim romanima, raspravama, dnevnicima bavi svijetom u kojemu živi, no zadržavajući uvijek stano-vitu distancu. Pri tome je krug njegovih interesa vrlo širok: osim romana *Heliopolis* (1949), *Staklene pčele* (1957), *Eumeswil* (1977), *Pračka* (1973), *Opasan susret* (1985) objavio je i niz rasprava i eseja – *Približavanje, droge i pijanstvo* (knjiga o vlastitim iskustvima s drogama), *Odmatanje u šumu* (ili *Rasprava o Odmjetniku*, 1951. – teorijska refleksija o odnosu čovjeka i političkog svijeta), *Pješčana ura*, 1954 (ogled o tehnikama mjerenja vremena), *Pisac i pisanje* (1984), *Dvaput Halleyev komet* (radi kojeg 1986. u devedesetdrugoj godini putuje u Maleziju da bi ga vidio drugi put u životu), nekoliko dnevnika, među kojima i četiri opsežna sveska dnevnika započetog

na sedamdeseti rođendan pod naslovom *Probujalo je sedamdeset*. U pisanju petog sveska, mjesec dana prije 103. rođendana, u njegovu domu u Wilflingenu prekinula ga je, 17. veljače 1998, smrt.

Jedna od velikih, možda najvećih Jüngerovih strasti bila je entomologija, i u njoj Jean-Michel Palmier (koji mu je posvetio knjigu *Ernst Jünger – Sanjarije o lovcu na cicindele*) vidi jednu od bitnih dimenzija Jüngerova djela, prožetog panteističkim doživljajem prirode, njegove klasicističke sklonosti prema redu i ljepoti, koja ponekad njegovim djelima daje privid hladnoće, a iznad svega Jüngerove ljubavi prema životu koji nikad nije prestao slaviti.

Sâm Jünger osobito se ponosio priznanjem koje su mu odali entomolozi kad su po njemu nazvali jednog malog leptira, *Trachydora juengeri* i jednu hitru, *Cicindela juengeri*. Time su, budući da je od Linnéa entomološka nomenklatura univerzalno prihvaćena, osigurali život njegovu imenu i u budućnosti, neovisno o sudbini njegova književnog djela.

Bosiljka Brlečić